

Uw arts heeft voor u een lumbaalpunctie afgesproken, dit is hetzelfde als een ruggenprik. Bij een lumbaalpunctie wordt er door middel van een prik in de onderrug vocht afgenomen. Dit vocht (ook wel "liquor" genoemd) wordt in de hersenen aangemaakt en stroomt langs het ruggenmerg naar beneden tot in de onderrug. Laag in de rug kan veilig geprikt worden om het hersenvocht af te tappen.

Doel

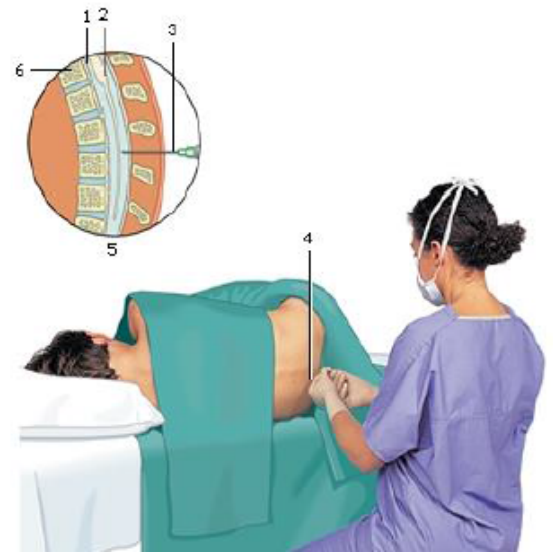
Er kunnen veel redenen zijn om een lumbaalpunctie uit te voeren. Met het vocht kan onderzoek worden gedaan naar bijvoorbeeld ontstekingen, kwaadaardige cellen, aanwijzingen voor een doorgemaakte bloeding in het hoofd of naar bijvoorbeeld een verhoogde hersendruk. Vraag uw behandelaar naar de exacte reden van het onderzoek bij u.

Vorbereiding

Als u bloedverdunders gebruikt, moet u dit melden aan uw behandelaar bij het maken van de afspraak voor de ruggenprik. Zeker wanneer u fraxiparine, dalteparine, tinzaparine, fenprocoumon (marcoumar), acenocoumarol (sintrom, sintrommitis), dabigatran, (pradaxa), rivaroxaban (xarelto), apixaban (eliquis) of edoxaban (lixiana) gebruikt, zal de toediening tijdelijk gestaakt moeten worden. Bij het gebruik van andere middelen kan de ruggenprik meestal ongestoord doorgaan.

Tijdens het onderzoek

Tijdens het onderzoek ligt u op uw zij of u zit op de rand van het bed. In beide gevallen moet u de rug zo krom mogelijk maken. Met een gebogen rug is de prik namelijk een stuk makkelijk uit te voeren. De behandelaar zal eerst de huid ontsmetten. Er wordt niet apart verdoofd. Pas hierna volgt de prik. Als de naald eenmaal op de goede plaats zit, voelt u hier nog maar weinig van. Nadat er voldoende vocht is afgenomen, haalt de behandelaar de naald er weer uit en plakt een pleister op de prikplaats. Soms wordt er na de prik nog bloed geprikt uit de arm. Dit is nodig om de samenstelling van bloed en hersenvocht te kunnen vergelijken. Het hele onderzoek duurt 15 tot 30 minuten. Vaak moet u na het onderzoek nog enige tijd blijven liggen. De duur van de bedrust kunt u navragen bij uw behandelaar.

Na het onderzoek

Bij de meeste mensen geeft de prik geen restklachten.
De pleister mag er na een uur af.

Naar huis

Het advies is om met begeleiding naar huis te gaan. Dus niet zelf autorijden / fietsen of met het openbaar vervoer. Er kunnen namelijk klachten van misselijkheid en hoofdpijn ontstaan.

Hoofdpijklachten

Bij ongeveer één op de vier komen er na het onderzoek hoofdpijklachten voor. Deze klachten zijn het gevolg van lekkage van hersenvocht uit het gaatje in de vochtzak. Het typische van deze hoofdpijn is dat de pijn vaak erger wordt bij overeind komen en weer verdwijnt bij gaan liggen. Het helpt dan om goed te drinken, vooral dranken met veel cafeïne (koffie of cola) en/of paracetamol te nemen, en een dag platte bedrust te houden. Meestal gaat deze hoofdpijn binnen enkele dagen vanzelf over. Houden de klachten langer dan 3 dagen aan of krijgt u koorts? Neemt u dan contact op met de poli neurologie (op doordeweekse dagen) of met de verpleegafdeling B3 Noord (in het weekend). Er kan dan een zogenaamde "bloodpatch" worden verricht door uw behandelaar of een anesthesist. Hierbij wordt uw eigen bloed ingespoten in de onderrug vlakbij het gaatje in het harde hersenvlies. Het bloed stolt en het gaatje is dicht. De hoofdpijklachten zijn dan vaak snel over.

Leefregels en adviezen

Het is verstandig om op de dag van de punctie geen zware inspanningen te verrichten of te gaan werken. Langer bedrust houden is alleen nodig als u last heeft van hoofdpijn. Ook de eerste dagen na de punctie kan u het beter rustig aan doen en niet teveel bukken en tillen.

Beoordeling en uitslag

De duur van de uitslag hangt af van welke bepalingen zijn aangevraagd en varieert tussen enkele uren en enkele maanden. Uw behandelaar zal deze met u bespreken.

Telefoonnummers

Te bellen bij complicaties als aanhoudende hoofdpijn en/of onverklaarbare koorts:

- Op werkdagen van 8 - 17 uur: polikliniek neurologie 075 650 1255
- Buiten kantoor tijden: verpleegafdeling B3 Noord 075 650 7707

Zie ook de website van het Zaan Medisch Centrum: www.zaansmc.nl